

NGU-rapport nr. 85.076
Årsrapport for
Grusregisteret
1984

Norges geologiske undersøkelse

Leiv Eirikssons vei 39, Postboks 3006, 7001 Trondheim - Tlf. (07) 92 16 11
Oslokontor, Drammensveien 230, Oslo 2 - Tlf. (02) 55 31 65

Rapport nr. 85.076	ISSN 0800-3416	Åpen/Fortrykstil	
Tittel: Årsrapport for Grusregisteret 1984			
Forfatter: Peer Richard Neeb		Oppdragsgiver: NGU Industridepartementet Miljøverndepartementet	
Fylke:		Kommune:	
Kartbladnavn (M. 1:250 000)		Kartbladnr. og -navn (M. 1:50 000)	
Forekomstens navn og koordinater:		Sidetall:	Pris:
		Kartbilag:	
Feltarbeid utført: 1984	Rapportdato: 4.03.1985	Prosjektnr.: 5300.00	Prosjektleder: Peer R. Neeb
Sammendrag: Årsrapporten gir en oversikt over virksomheten ved seksjonen i 1984,			
Emneord	Ingeniørgeologi	Grusregisteret	
	Årsrapport 1984		

Hydrogeologiske rapporter kan lånes eller kjøpes fra Oslokontoret, mens de øvrige rapportene kan lånes eller kjøpes fra NGU, Trondheim.

STATUS GRUSREGISTERET JANUAR 1985

Notatet inneholder utdrag av Løsmasseavdelingens årsmelding om Grusregisteret med data om produksjon og fremdrift i 1984.

Generell tekst om Grusregisteret er lagt ved i forbindelse med egen brosjyre som er under utarbeidelse. Omslaget på dette notat følger alle Grusregister-rapporter i produksjon fra 1985.

Trondheim, 4. mars 1985

Peer R. Neeb

Grusregisteret

Et metodeopplegg for denne type undersøkelser er utarbeidet av Miljøverndepartementet v/fylkeskartkontorene i Telemark og Vestfold i samarbeid med NGU og gitt betegnelsen "Grusregisteret". NGU har videreutviklet og forenklet det metodiske opplegget for å ha mulighet til å dekke landet i løpet av en rimelig etableringsperiode. Registeret er EDB-basert for å kunne oppdateres med nye opplysninger, og kobles med andre typer data.

Alle registrerte forekomster finnes både i et manuelt arkiv og i et EDB-basert register. De innsamlede data presenteres på skjema, i tabeller og i kartform. Opplysninger fra registeret er ifølge konsesjonsvilkårene tilgjengelig for alle som har behov for informasjon.

Seksjonen har avsluttet produksjon av 86 sand- og grusressurskart. Bearbeiding med kartproduksjon er i gang innenfor deler av fylkene Aust-Agder, Hedmark, Nord-Trøndelag, Nordland og Finnmark, fig. 1 og fig. 2.

Feltregistreringene er avsluttet i følgende områder:

- 21 gjenværende kommuner i Møre og Romsdal
- 1 kommune i Nord-Trøndelag
- 4 kommuner i Buskerud
- 11 gjenværende kommuner i Aust-Agder
- 4 kommuner i Finnmark
- 7 kommuner i Hedmark

Referanseregisteret for Oppland er innlagt manuelt. Referanseregisteret for Møre og Romsdal og Buskerud er ikke innlagt. Program for overføring av data fra fylkeskartkontorene til NGU ble ferdig i 1984 fra fylkeskartkontorets personell. Databasene med ferdige registreringer i Telemark og Sogn og Fjordane er overført til NGU, men en del feil er ennå ikke rettet opp. Kartene er ikke digitalisert i de 2 fylkene. Vestfold er ikke klart til overføring til NGU.

Feltregistreringer 1984 og produksjon 1984/85

Det er plottet ut sand- og grusressurskart i Buskerud, Møre og Romsdal, Hedmark, Aust-Agder, Østfold, Akershus, Nord-Trøndelag og Finnmark. I tillegg kommer enkelte midlertidige kart. Produksjonssystemene er nå klare for overgang til DIGSYS på NORD-100. Prøvekjøring er avsluttet høsten -84. Digitalisering - overføring - utplukk - korrigerings foregår nå etter nye rutiner med bruk av IGS.

KART, PUBLIKASJONER OG RAPPORTER

Sand- og grusressurskart

Kartkomiteen har i 1984 godkjent 86 (mot 63 i 1983) sand- og grusressurskart for utplotting på HP-plotter og 2 kart er trykt i farger. Komiteens medlemmer er: Oddvar Furuhaug, Knut Wolden og prosjektleder for Grusregisteret i det aktuelle fylket. Status desember 1984 er vist på fig. 2,

EDB-baserte sand- og grusressurskart i sort/hvitt M 1:50 000

Møre og Romsdal fylke

1119 I	Ålesund	1984	Storrø, G./Stokke, J. A.
1119 II	Volda	1984	Stokke J. A./Storrø, G.
1119 III	+Vanylven	1984	Storrø, G.
1119 IV	Fosnavåg	1984	Storrø, G.
1120 II	Vigra	1984	Storrø, G./Klakegg, O.
1218 I	+Nordfjardeid	1984	Stokke, J. A.
1218 IV	+Ålfoten	1984	Storrø, G./Stokke, J. A.
1219 I	Stranda	1984	Freland, A./Furuhaug, O.
1219 II	Geiranger	1984	Freland, A./Stokke, J. A.
1219 III	+Hjørundfjord	1984	Stokke, J. A./Freland, A.
1219 IV	Sykkylven	1984	Furuhaug, O./Stokke, J.A./Storrø, G.
1220 I	Hustå	1984	Storrø, G./Stokke, J. A.
1220 II	Vestnes	1984	Furuhaug, O./Storrø, G.
1220 III	Brattvåg	1984	Klakegg, O.
1220 IV	Ona	1984	Klakegg, O./Anda
1319 I	Romsdal	1984	Stokke, J.A.
1319 II	Torsvatnet	1984	Stokke, J.A./Wolden, K.
1319 II	Tafjord	1984	Stokke, J. A.
1319 IV	Valldal	1984	Stokke, J.A./Furuhaug, O.
1320 I	Tingvoll	1984	Stokke, J.A./Follestad, B.A.
1320 III	Eresfjord	1984	Stokke, J.A.
1320 III	Åndalsnes	1984	Stokke, J.A.
1320 IV	Eide	1984	Storrø, G./Stokke, J.A.
1321 I	Smøla	1984	Storrø, G.
1321 II	Kristiansund	1984	Storrø, G./Stokke, J.A.
1321 III	Bremsnes	1984	Storrø, G.

1419 I	Storskrynten	1984	Stokke, J.A.
1419 IV	Aursjøen	1984	Stokke, J.A.
1420 I	Snota	1984	Freland, A.
1420 II	+Romfo	1984	Stokke, J.A.
1420 III	Sunnalsøra	1984	Stokke, J.A.
1420 IV	Stangvik	1984	Stokke, J.A./Freland, A./Follestad, B.
1421 I	Hemne	1984	Stokke, J.A./Wolden, K.
1421 II	Vinjeøra	1984	Freland, A./Furuhaug, O./Wolden, K.
1421 III	Hålsa	1984	Andersen, A.B./Freland, A./Stokke, J.A.
1421 IV	Skardsøy	1984	Stokke, J.A.
1521 III	+Løkken	1984	Furuhaug, O./Nålsund, R.

Buskerud fylke

1516 I	+Gyrinosvatnet	1984	Hansen, H.J.
1516 IV	+Djup	1984	Hansen, H.J.
1616 I	Tisleia	1984	Kjærnes, P./Hansen, H.J.
1616 IV	Hemsedal	1984	Hansen, H.J./Kjærnes, P.
1516 III	Hallingskarvet	1984	Larsen, L.
1516 II	Geilo	1984	Hansen, H.J./Larsen, L.
1616 III	Ål	1984	Hansen, H.J.
1616 II	Gol	1984	Wolden, K./Hansen, H.J.
1716 III	Vassfaret	1984	Hansen, H.J./Nålsund, R.
1515 IV	Hein	1984	Larsen, L.
1515 I	Skurdalen	1984	Hansen, H.J./Larsen, L.
1615 IV	Uvdal	1984	Hansen, H.J./Larsen, L.
1615 I	Rødberg	1984	Larsen, L./Wolden, K.
1715 IV	Flå	1984	Wolden, K./Hansen, H.J.
1715 I	Strømsåttbygda	1984	Wolden, K./Nålsund, R.
1815 IV	Sperillen	1984	Nålsund, R.
1515 II	+Kalhovd	1984	Larsen, L.
1615 III	+Tessungdalen	1984	Larsen, L.
1615 II	Nore	1984	Freland, A./Larsen, L./Wolden, K.
1715 III	Eggedal	1984	Hansen, H.J./Wolden, K.
1715 II	Krøderen	1984	Wolden, K./Robertsen, K.
1815 III	Hønefoss	1984	Nålsund, R./Kjærnes, P./Wolden, K.
1714 IV	Flesberg	1984	Wolden, K./Hansen, H.J./Freland, A.
1714 I	Hokksund	1984	Wolden, K./Hansen, H.J./Robertsen, K.
1814 IV	Lier	1984	Neeb, P.R./Hansen, H.J.

1814 I	+Asker	1984	Hansen, H.J.
1714 III	+Notodden	1984	Hansen, H.J./Robertsen, K.
1714 II	Kongsberg	1984	Hansen, H.J./Robertsen, K.
1814 III	Drammen	1984	Hansen, H.J.
1814 II	Drøbak	1984	Neeb, P.R./Hansen, H.J.
1815 II	Oppkuven	1984	Nålsund, R./Furuhaug, O.
1816 III	Skjelingshovde	1984	Andersen, A.B./Furuhaug, O./Hansen, H.J.
1813 IV	+Holmestrand	1984	Hansen, H.J.
1713 I	+Siljan	1984	Hansen, H.J.

Hedmark fylke

1817 III	Lillehammer	1984	Neeb, P.R./Storrø, G./Furuhaug, O.
1916 IV	Hamar	1984	Storrø, G./Neeb, P.R.
1917 III	Åsmarka	1984	Storrø, G./Neeb, P.R.
2014 I	+Vestmarka	1984	Robertsen, K.
2014 IV	+Bjørkelangen	1984	Robertsen, K.
2015 II	Kongsvinger	1984	Andersen, A.B./Robertsen, K.
2015 III	+Strøm	1984	Robertsen, K.
2015 IV	+Odalen	1984	Andersen, A.B./Robertsen, K.
2016 IV	Elverum	1984	Nålsund, R.
2114 IV	Veksa	1984	Robertsen, K.
2115 III	Austmarka	1984	Andersen, A.B./Robertsen, K.

Nord-Trøndelag fylke

1722 I	+Vuku	1984	Hugdahl H.
--------	-------	------	------------

Østfold fylke

1914 II	Askim	1984	Robertsen, K.
---------	-------	------	---------------

Aust-Agder fylke

1614 IV	Arendal	1984	Jansen, I.
1511 I	Lillesand	1984	Wolden, K.

Finmark fylke

1834 I Alta 1984 Bakkejord, K.J.

+ = Ikke fullstendig registrerte kart, men ferdig i en eller flere kommuner.

Sand- og grusressurskart trykt i farger

1817 III Lillehammer 1984 Neeb, P.R./Storrø, G./Furuhaug, O.

1420 III Sunndalsøra 1984 Stokke, J.A.

1816 I Gjøvik 1984 Neeb, P.R./Wolden, K. Nytt opplag.

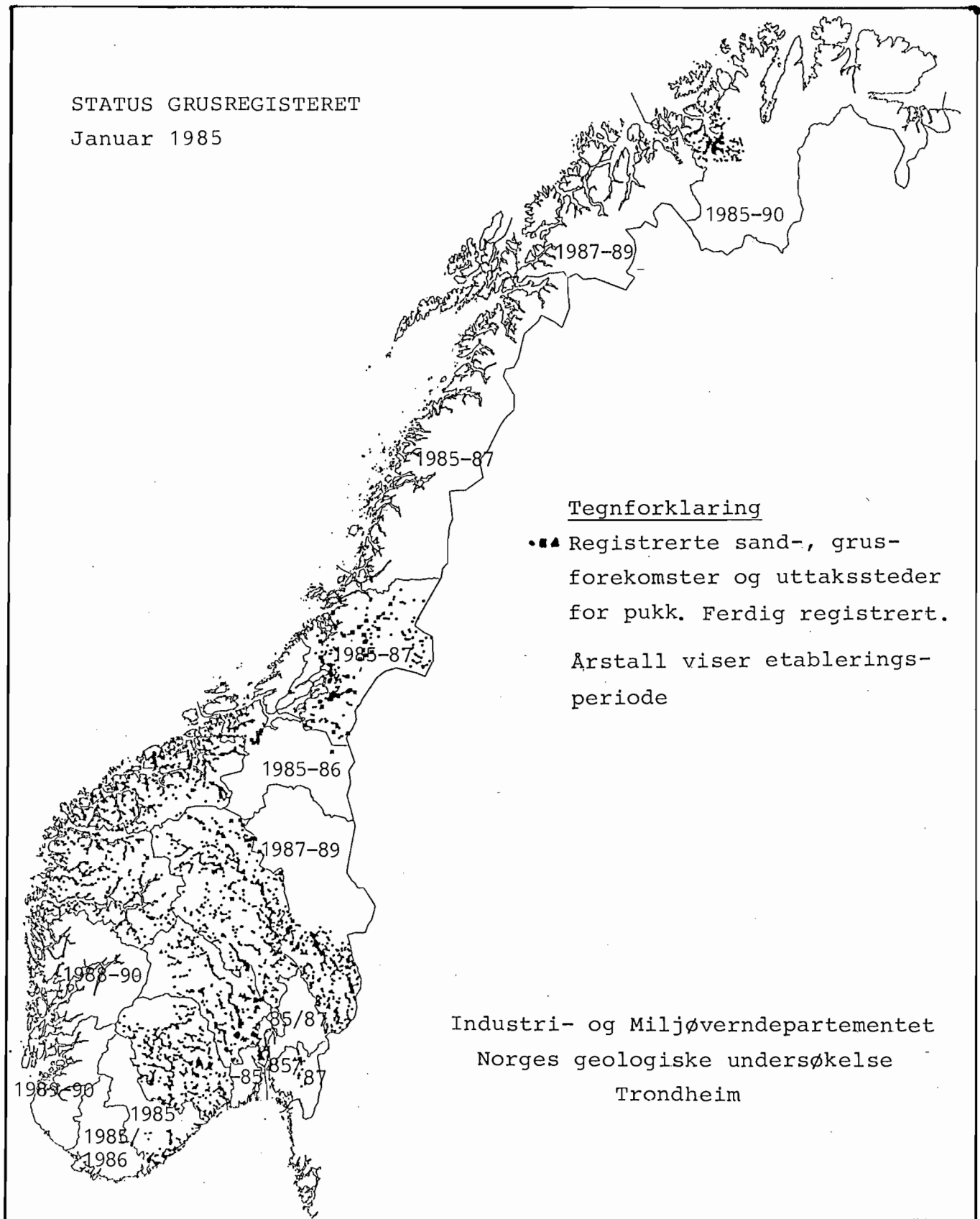

Fig. 1

GRUSREGISTERET

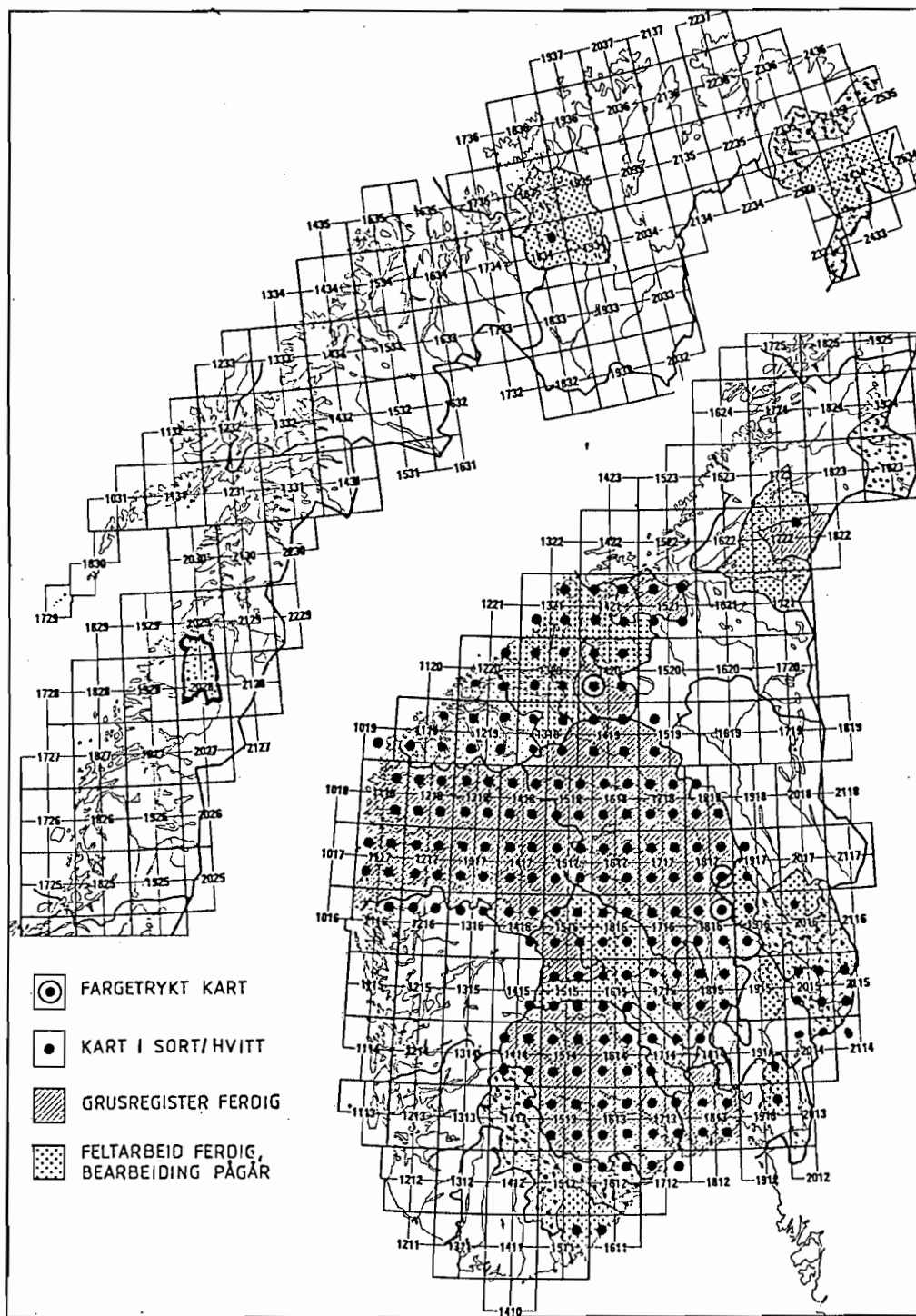

Fig.2 Status og utgitte sand- og grusressurskart januar 1985.

HVA ER GRUSREGISTERET?

Grusregisteret er et EDB-basert register (database) med opplysninger om sand-, grus- og pukkforekomster i Norge. Av registerets innhold kan nevnes informasjonen om avsetningenes (forekomstenes) beliggenhet, volum, kvalitetsegenskaper, masseuttak og data om dagens arealutnytting. Registerets oppbygging gjør at det kan kobles til andre registre bygd på geodataprinsippet (koordinatfestet informasjon). Norges geologiske undersøkelse (NGU) skal sammen med fylkeskartkontorene ha ansvaret for registeret.

Figur 1: Verdien av de fleste mineralske råstoffene produsert på land i Norge i mill. kr., 1982.

HVORFOR GRUSREGISTERET?

Sand og grus er ikke fornybare ressurser. De representerer store nasjonale verdier, og bør derfor forvaltes på en fornuftig måte. Grusregisteret er landsdekkende i løpet av 1990. En oversikt over forekomstene gir grunnlag for en bedre forvaltning av landets avsetninger av sand, grus og pukk. Tilgang til og behov for byggeråstoff må veies mot annen bruk enn uttak.

LANDSDEKNING

De avmerkede områdene på kartet er ferdigregistrert i 1985. Fylkesårstallene antyder når arbeidet vil startes og avsluttes. Hele landet er etter planen dekket i 1990.

HVORDAN BLIR GRUSREGISTERET TIL?

Alle tidligere undersøkelser av løsmassene studeres nøye. På grunnlag av dette og supplerende flyfototolkninger tegnes et foreløpig kart over mulige forekomster. Forekomstene blir så befart og prøver blir tatt av bergarts- og mineralinnhold for å kunne vurdere massenes kvalitet til veg- og betongformål.

Forekomstene avgrenses under feltarbeid på kart samtidig med en vurdering av mektighet og volum. De registrerte opplysninger legges de inn i databasen (EDB). De EDB-baserte opplysningene kan senere hentes fram, f.eks.

etter kartbladnavn/-nummer, evt. fylkesnavn, kommunenavn, lokale navn og koordinater.

Et av produktene fra databasen er et sand- og grusressurskart i målestokk 1:50 000 som produseres på NGU for hele landet. Kart i andre målestokker og med annet innhold kan spesialbestilles. (Se produktoversikten på baksiden.)

OPPLYSNINGER FRA GRUSREGISTERET

Grusregisterets data (opplysninger) er tilgjengelige for alle. Dette kan være planleggere på fylkes- eller kommunenivå, konsulentfirmaer, entreprenører og grunneiere som har interesse for denne typen av opplysninger.

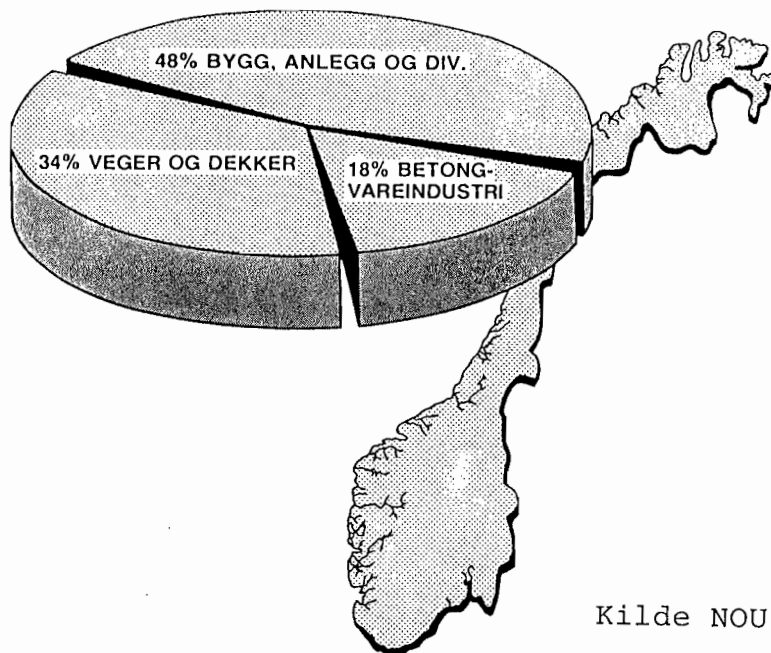
Tekst og tallfestet informasjon om forekomster kan plukkes ut og sorteres etter ønske. Brukerne kan henvende seg til fylkeskartkontoret, fylkesgeologen eller NGU. Her vil det gis hjelp med å tilrettelegge informasjonen i form av kart og EDB-utskrifter.

PRODUKTER OG TJENESTER FRA GRUSREGISTERET

- Oversiktskart over Norge, fylker og kommuner
- Utskrifter av registreringsskjemaene
- Fylkesrapporter
- Kommunerapporter (lages på bestilling)
- Detaljkart i M 1:20 000 - 1:5000 (lages på bestilling)

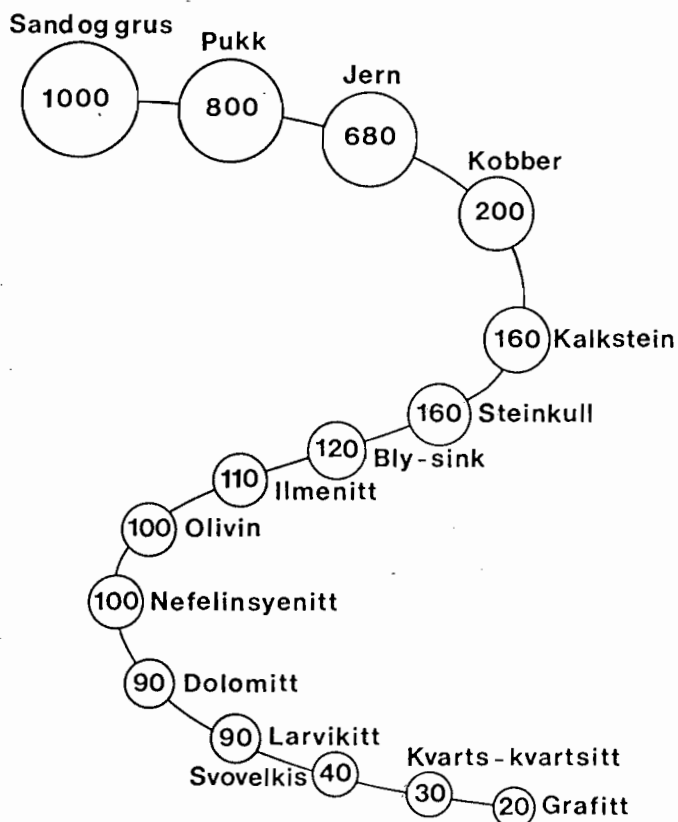
Produktene fåes ved fylkeskartkontoret når registeret er ferdig etablert i fylket. Før den tid er opplysningene tilgjengelig hos Norges geologiske undersøkelse (NGU). Oversikter utover fylkesnivå fåes fra NGU. NGU og fylkeskartkontor ajourfører registeret og NGU er ansvarlig for landsoversikter.

FORBRUKSTYPER AV SAND, GRUS OG PUKK

Kilde NOU 1980.18 Sand og grus
NGU 1985

MINERALSKE RÅSTOFFER PRODUSERT PÅ LAND I NORGE. (1982, MILL.KR.)

BRUK AV GRUSREGISTERET

TIL Å FINNE EGNED E LØSMASSER FOR GRUSUTTAK, GRUNNVANNSUTTAK ELLER INFILTRASJON AV AVLØPSVANN.

Grusregisteret gir oversikt over egnede forekomster til ovennevnte formål. Detaljundersøkelse bør utføres før endelige avgjørelser taes.

DET GIR OVERSIKT OVER GRUSTAK OG PUKKVERK I DRIFT, SPORADISK DRIFT OG ENKELTE STEDER NEDLAGT.

I OFFENTLIG AREALPLANLEGGING

Mange ulike interesser er knyttet til grusforekomstene. Det kan være grusuttak, grunnvannsutttak, bygge- og anleggsformål og landbruk. Grusregisteret gir arealbrukstall for ulike bruksformer. Dette kan på et tidlig stadium gi opplysninger om mulige konflikter.

I VERNEPLANER

I hele landet er det planer for fredning av løsmasseforekomster (etter Naturvernloven). Grusregisteret gir grunnlagsdata for grusforekomst mot verneverdi.